

## סוכות

## ופרוש עלינו סוכת שלומך

דהיינו: שתהיה הסוכה המרמזת לשם הקדוש, נגד עיניו, ואם לא, לא תירצה עבודתו.

**בטחון:** טעמו של רבי זירא, שלמעלה מעשרים אינו יושב בצל סוכה, אלא בצל דפנות, רומז לעמוד השני: מידת הבטחון. במדרש (ב"ר פט, ג), נאמר: "אֲשֶׁרֵי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר שָׁם ה' מְבַטְחוֹ וכו'...(תהלים מ)", זהו יוסף, "וְלֹא פָנָה אֶל רְהָבִים" (שם), על ידי שאמר לשר המשקים "וזכרתני והזכרתני", נתוספו לו שתי שנים, לכאורה פלא: מאחר שהמדרש ייחס ליוסף את מידת הבטחון עד שיקרא עליו את הפסוק "אֲשֶׁרֵי הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר שָׁם ה' מְבַטְחוֹ", איך מיד הוא שולל אותה ממנו באומרו "וְלֹא פָנָה אֶל רְהָבִים"? ועוד: מדוע כפל המדרש בלשונו "וזכרתני והזכרתני"? אלא נראה שיש ג' סוגי בטחון: יש מי שבוטח בה', אך כאשר יהיה בצרה ינקוט בעניינים מדרכי העולם הזה כדי להינצל, ובוטח שעל ידי עניינים אלו ישלח לו הקב"ה ישועה, דרך זה אינה רצויה, ולכן נאמר בפסוק בכפל לשון: "בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהֵוָה וְהִנֵּה יִהְיֶה מְבַטְחוֹ" (ירמיה יז, ז): כלומר, לא די בעצם זה שיבטח בה' אלא צריך גם שה' בלבד יהיה מבטחו. הסוג השני: הוא אדם הבוטח בה' כל כך, עד שכאשר יהיה בצרה לא יעשה מאומה כדי להינצל, אלא רק יישב דומם ויצפה לישועת ה', גם דרך זה אינה רצויה, כי אין לסמוך על הנס, אלא צריך האדם לעשות כל מה שביכולתו להינצל מהצרה.

הדרך האמיתית בענין הבטחון, היא הממוצעת בין שניהם: שיבטח בה' ויבקש להינצל על ידי ענייני העולם, אך כתנאי שלא בהם הוא בוטח שבודאי תבוא לו התשועה על ידם, אלא שבותר בהם שאולי ישלח ה' על ידיהם את עזרתו. ובכך חטא יוסף, כי אילו אמר רק "וזכרתני אל פרעה", לא היה בכך חסרון ואדרבה, הרי זו השתדלות רצויה כדי שלא לסמוך על הנס, אך בהוסיפו בלשון דאגה "כי אם זכרתני", הראה בזה כי בוטח הוא שעל ידי הזכרה זו תבוא ישועת ה', ואם ישכח מלהזכירו לא תבוא הישועה, ועל כך נענש שנתוספו לו שתי שנים. והנה צל הסכך למרמז לתשועת ה', כלשון הכתוב "ה' צִלְךָ....(תהלים קכא), בעוד הדפנות מרמזות על ענייני העולם שעליהם מרחף צל הסכך, והם סובבים את האדם מכל צדדיו, ועל כן סכך למעלה מעשרים פוסל כי אז יושב בצל דפנות ולא בצל הסכך, וזהו רמז לזה שבוטח שמעייני העולם הזה תבוא לו התשועה, והוא פסול ולא נרצה לפני ה'.

**ענוה:** טעמו של רבא, שלמעלה מעשרים היא דירת קבע ולא דירת עראי, יש רמז לעמוד השלישי: מידת הענוה. שכן מדרש פליאה מצאנו: "כשהתרעם איוב על

כידוע, יש גזרה שוה המקשרת בין חג הסוכות לחג הפסח, ט"ו ט"ו, להקיש ביניהם (קידושין לד:), וכשם שחובה לאכול כזית מצה בליל הסדר כך חובה לאכול כזית פת בלילה הראשון של סוכות (סוכה כז.). בכל זאת יש הבדל עצום בין סוכות לפסח. פסח חוגגים בבית, ברחבות, בהסיבה, כבני מלכים, סוכות אנו מודים על "שיעור חזון איש": תארו לכם שהקבלנים היו בונים סוכה ברוחב שבעה טפחים בשיעור רבי חיים נאה, חצי מטר רוחב, לראשו ורובו ושולחנו, שבעים סנטימטר. והנה, כשיושבים בסוכה, מסובין האחד על ברכי חברו (פסחים קח.), פותחים ואומרים: "אזמן לסעודתי אושפיזין עלאין במטו מינך אברהם אופיזא עלאי דיתבי עמי", מזמנים את אברהם אבינו לבוא ולהסב עימנו ולא לבדו אלא: "ועימך כל אושפיזי עלאי", שיביא עימו את "יצחק ויעקב, משה ואהרן, יוסף ודוד", לכולם יש מקום! הכיצד? יש לומר: אם קנינו בימים הנוראים את המבט שהרוחניות היא העיקר, והגשמיות טפילה, שהעולם הבא הוא העיקר, והעולם הזה הוא כפרוודור אליו. אם כך יוצאים מדירת קבע לדירת עראי, להסתופף בצילא דמהימנותא, בצל השכינה, וכאשר זו ההרגשה, יש מקום לכולם!

ספר "והגדת יום כיפור וסוכות" מאת הרב יעקב גלינסקי זצ"ל

## הסוכה רומזת לחיים הרצויים בעולם הזה

כתוב במשנה (סוכה ב.), סוכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה פסולה, רבי יהודה מכשיר. בגמרא כתוב שלוש טעמים לפסול סוכה הגבוהה מעשרים אמה: **לרבה:** משום שלמעלה מעשרים אמה אין העין שולטת בו. **לדברי רבי זירא** משום: שלמעלה מעשרים אמה אין אדם יושב בצל סוכה אלא בצל דפנות. **ולרבא** משום: שלמעלה מעשרים אמה אין אדם עושה סוכתו דירת עראי, אלא דירת קבע. לשלושת טעמים הללו יש לילמוד מהם לקח אודות שלושת עמודים שעליהם יכוננו חייו של הצדיק, ואלו הם: **יראה, בטחון, ענוה.**

**יראה:** הנה, הורו לנו קדמונינו שענין מצות סוכה הוא להזכיר לאדם איך יעבוד את ה' בימי חייו, כי סוכה נקראת על שם הסכך (כדברי רש"י בתחילת המסכת), ומספר סוכה הוא מספר שני שמות הקדושים, הנעלם והנקרא, והלא ידענו שעיקר מצות ה' היא שישה ה' תמיד נגד עיניו ויחשוב שהקב"ה עומד נגדו ורואה מעשיו, ועל ידי זה יהיו כל מעשיו לשם שמים ולא לעיני בני אדם להתפאר, לכך רמז טעמו של רבה, שיראה את הסכך,

שלום, שלא כמו ירידת המן ובארה של מרים שבאו מצד הקב"ה בזכות משה ומרים. אין לך נס גדול יותר מן העובדה שששים רבוא איש היו בשלום במשך ארבעים שנה! נס זה יותר גדול מירידת המן ומבארה של מרים. בזאת תתבאר אף הזיקה לגידולי קרקע, ענני הכבוד לא היו "מוצר שמיימי" אלא נוצרו מכוח פעולתם של אנשים בעולם, הם היו גידוליהם ופירות עמלם של בני האדם החיים על פני האדמה!

*ומתוך האור "סוכות" בשם "הרבי ישראל מרוזין זצ"ל"*

**הלכה: שתיה או אכילה מועטת באמצע הסעודה חוץ לסוכה.**

כתב השע"צ (סימן תרלט סקכ"ט): אפשר דלפי"ז אף מים בתוך הסעודה אין כדאי לשתות חוץ לסוכה, וצ"ע. ובפסקי תשובות (אות יב), כתב: ולכאורה כן יהיה הדין בכל האוכל אכילת קבע בסוכה שיהיה אסור לו תוך כדי סעודה לצאת חוץ לסוכה ולאכול אפילו אכילת עראי, כיון שכל אכילה ושתיה תוך כדי סעודה נחשבת קבע, ויש שהוסיפו להחמיר שלא לצאת מהסוכה באמצע הסעודה ובפיו שיורי מאכל שעדיין לא בלע. (עין בהערות מס' 42 מה דעת השו"ע)

*פסקי תשובות חלק ו' דף שסט*

**פתגם: המרחק מביתי לביתך קילומטר אך מלבי ללבך אפילו לא מילימטר.**  
*"ספר שמחלה"*

**חקירה: סוכה שירדו גשמים פטור.** וחקרו האם הוא מטעם תשבו כעין תדורו, (פטור בגברא), או שאינה נחשבת סוכה (חסרון בחפצא). (משנת יעבץ או"ח סד ד"ה הרי מבואר)

**סיפור: שני יצרים**

שאלו לילד אחד: לפני שהגתה לגיל מצוות, כשהיה יצר הרע מנסה לפתותך לעבירה, מה היית עונה לו! השיב הילד: הייתי אומר לו כך: אין זה הוגן לשמוע רק צד אחד, חכה נא עד שאגדל ואהיה לבר מצוה, כי אז אוכל לשמוע גם מה בפיו של יצר הטוב, ואז אדע להחליט דבר!  
*ספר "חד וחלק" חלק ב'*

**חג שמח, שבת שלום!**

יוצא לאור לרפואה שלימה של גיינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מרים, דינה בת מרים, דניאל בן רחל

יוסף ג'רמון כולל עקס לע בען

לכל עניני הדרך נא לפנות במייל ל:

[germon73@hotmail.fr](mailto:germon73@hotmail.fr)

Retrouver le feuillet sur le site du kollel

[www.kollel-aixlesbains.fr](http://www.kollel-aixlesbains.fr)

היסורים, הראה לו הקב"ה סוכה עם ג' דפנות". וכך יש לפרש: שמה שנאמר בסוכה "צא מדירת קבע ושכב בדירת עראי", מרמז לחיי העולם הזה, שדירת הקבע של הנשמה היא בעולם הנשמות למעלה, אך יושבת היא פה בעולם הזה, שהיא דירת עראי של ז' עשרות שנים, כנגד ז' ימי סוכות, למען תשלים את עצמה בצל הקדושה. ולכן ישמח האדם בחלקו בחיי העולם הזה, אם טוב ואם רע, ויזכור כי הוא כאורח נוטה ללון, וכאשר הבוקר אור יסע מפה למקום דירתו, ושם ימצא הכל כאות נפשו, וכל שכן שלא יתאוה להתענג בתענוגי העולם אשר חיש מהר יחלופו יעברו. ולכן מי שמגביה את סוכתו למעלה מעשרים אמה, ובכך עושה אותה דירת קבע, יש בו רמז למי שעושה את חיי העולם הזה עיקר, ומבקש כבוד ותענוגים, אשר מעשיו לא יירצו בעיני ה', כי חפץ הוא בענוה ושיהיה האדם מכיר את מקומו, ולא ישכח כי הוא כגר בארץ לא לו ואין ראוי לו לבקש לעצמו גדולה וכבוד ולמלא תאוות לבבו.

*ספר אוצרות התורה "סוכה" בשם הבעל "ערוך לנר"*

**מהותם של ענני הכבוד**

מצות הישיבה בסוכה היא לזכר ענני הכבוד שהקיפו את עם ישראל במדבר (סוכה יא:), הענין צריך ביאור, מה הטעם של קביעות יום טוב דוקא לזכר הנס של ענני הכבוד? הרי כל הליכתם במדבר היתה רצופה בניסים גדולים שהתרחשו מדי יום ביומו, כמו בארה של מרים או המן שירד במשך ארבעים שנה! יתרה מזאת, חז"ל דרשו (שם יב), שהסכך צריך להיות דוקא מגידולי קרקע, וקשה, אם כל מצות סוכה היא לזכר ענני הכבוד, מה הנפקא מינה אם הסכך מגדולי קרקע או לא? אלא, שמשמע מכאן שיש זיקה בין ענני הכבוד לגידולי קרקע. עוד יש להקשות מדוע קוראים אותם בשם "ענני הכבוד" מה כבוד שייך לענין זה? יש לתרץ: שחכמי המחקר קבעו שמגופו של כל אדם עולים תמיד אדים דקים היוצאים מינקבי החוטם ומהבל הפה. בנקבים אלו התגלתה תופעה מעניינת, כאשר הם עולים משני בני אדם שאוהבים זה את זה מתחברים האדים יחדיו, אבל כאשר מדובר באנשים שאין ביניהם אהבה, עולים האדים כל אחד לעצמו בלי להתערב יחד.

אהרן הכהן היה אוהב שלום ורודף שלום, וגרם שתשרה אהבה בין כלל ישראל עד שיהיו בבחינת "כאיש אחד בלב אחד" כך יצא שהאדים של כלל ישראל התלכדו יחד, ומן ההבל הזה נעשו ענני הכבוד! בכך יתבאר שמם של העננים: ענני הכבוד, שהרי אין לך כבוד גדול מכך לעם ישראל ששישים רבוא אנשים יש ביניהם אהבה, אחוה, שלום ורעות. על יסוד דברים אלו ניתן להסביר העובדה שעם ישראל היצטוו לעשות זכר דוקא לענני הכבוד, נס זה היה שונה מן הניסים האחרים, שכן הוא נעשה ע"י פעולותיהם ועבודתם, בזכות השלום שהיה בעם ישראל, ובזכות אהרן שהיה אוהב שלום ורודף